

Samhällsbyggnads- och serviceförvaltningen
Handläggare
Nina Lübeck, Enhetschef lantmäteri

2026-02-17

SSN 2026-00089

Regeringskansliet, Landsbygds-och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: li.spn@regeringskansliet.se

**Karlskoga kommun inklusive den kommunala
lantmäterimyndighetens yttrande över betänkandet, En
bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten
(SOU 2025:98)
Ert diarienummer LI2025/01713**

**Sammanfattning (Karlskoga kommun inklusive
lantmäterimyndighetens ställningstagande)**

Karlskoga kommun delar utredningens mål om en **effektiv, likvärdig och rättssäker fastighetsbildning i hela landet**. Vi ser positivt på förslag som kan stärka **kompetensförsörjning, utbildning, gemensamma digitala lösningar och tydligare uppföljning**.

Däremot **avstyrker Karlskoga kommun utredningens huvudlinje** som i praktiken innebär att fastighetsbildningen blir en mer statligt styrd och avskild funktion, genom bland annat:

- att fastighetsbildning i huvudsak görs till en **statlig uppgift**,
- att kommunala lantmäterimyndigheter begränsas till **i princip enbart förrättningsverksamhet**,
- krav på **organisatorisk och fysisk separation** från kommunens övriga samhällsbyggnadsverksamhet.

Vår bedömning är att detta riskerar att göra samhällsbyggnadsprocessen **långsammare, mer splittrad och dyrare**, särskilt i kommuner i utveckling och tillväxt. Karlskoga kommun vill i stället se en reform som bygger på **samverkan, gemensamma kvalitetskrav och starkare nationellt stöd**, utan att bryta den lokala helheten.

Karlskoga kommun förordar i stället en modell med **samverkan och kvalitet**: gemensamma nationella standarder, gemensam digital utveckling och **riskbaserad tillsyn**, utan att bryta den lokala helheten.

Karlskoga kommun - bakgrund och utgångspunkter

Karlskoga kommun är i en period av stark utveckling med behov av att kunna arbeta **snabbt, samordnat och rättssäkert** i frågor som rör bostäder, infrastruktur, näringslivetableringar och kommunal service. För att lyckas är det avgörande att planering, bygglov, mark- och exploatering, mätning och fastighetsbildning kan samverka nära. I Karlskoga bidrar lantmäterikompetens tidigt i planeringen till att detaljplaner får **hög kvalitet och god genomförbarhet**, och att fastighetsrättsliga frågor hanteras i rätt tid. Detta minskar risken för omtag, konflikter och förseningar senare.

Karlskoga kommuns synpunkter på utredningens huvudförslag

Fastighetsbildning som uteslutande statlig uppgift – avstyrks

Utredningen lägger stor vikt vid enhetlighet, men Karlskoga kommun bedömer att en mer centraliserad modell riskerar att försämra helheten i samhällsbyggnadsprocessen.

Fastighetsbildning är inte en fristående uppgift vid sidan av planering och genomförande. Den är ofta den praktiska länken mellan beslut och verkligt genomförande. Om kopplingen försvagas ökar risken för:

- längre ledtider,
- sämre samordning,
- minskad förståelse för lokala förhållanden,
- fler oklarheter som upptäcks sent.

Begränsning av KLM:s uppdrag till i princip endast förrättningar – avstyrks

Karlskoga kommun bedömer att det är en stor nackdel om kommunal lantmäterikompetens inte kan bidra brett i samhällsbyggnadsprocessen, exempelvis genom:

- tidiga fastighetsrättsliga analyser i planarbete
- stöd i frågor om servitut, gemensamhetsanläggningar och ledningsrätter
- fastighetsutredningar och fastighetsförteckningar
- stöd kopplat till Geodata och digitala krav

När dessa frågor hanteras tidigt sparas tid och pengar i senare skeden, och planerna blir mer genomförbara.

Samhällsbyggnads- och serviceförvaltningen

2026-02-17

SSN 2026-00089

Handläggare

Nina Lübeck, Enhetschef lantmäteri

Krav på organisatorisk och fysisk separation av KLM – avstyrks
Utredningens förslag om egna lokaler, egen administration och tydlig fysisk avskiljning riskerar att:

- försvåra vardaglig samverkan
- ge högre kostnader
- minska kunskapsutbyte
- göra kommunen mindre flexibel i resursanvändning

Karlskoga kommun anser att rättssäkerhet och oberoende kan säkras genom **tydliga roller, jävshantering, behörighetsstyrning och processer** – utan krav på fysisk separation.

Stärkt tillsyn och uppföljning – tillstyrks delvis

Karlskoga kommun är positiv till:

- tydligare nationella krav
- uppföljning av kvalitet och handläggningstider
- stöd för kompetens och utveckling

Men tillsyn och uppföljning bör vara **riskbaserad och likvärdig** och inte skapa onödigt administration. Fokus bör ligga på förbättring och stöd i första hand.

Ikraftträdande 1 januari 2027 – avstyrks

Om förändringar ändå genomförs bedömer Karlskoga kommun att tidplanen är för snäv. Omställning av organisation, arbetssätt, lokaler och system riskerar annars att skapa serviceglapp och längre väntetider för invånare och företag.

Konsekvenser för Karlskoga kommun (kommunens bedömning)

Karlskoga kommun bedömer att förslagen kan leda till:

- **Längre ledtider** i detaljplanering och genomförande, när fastighetsrättsliga frågor inte hanteras tidigt och nära processen.
- **Sämre kvalitet och fler omtag**, när lokalkännedom och tidig samverkan minskar.
- **Ökade kostnader**, bland annat vid krav på parallella stödfunktioner, nya arbetssätt eller nya system.
- **Sämre tillgänglighet för invånare och sakägare**, med fler kontaktytor och mer komplicerade processer.
- **Försvagad kommunal handlingskraft** i en tid när Karlskoga behöver vara snabb och flexibel för att möta utvecklingstryck.

Karlskoga kommuns förslag: Samverkan och kvalitet i stället för avskiljning

Karlskoga kommun föreslår att staten i stället arbetar vidare med en modell där statligt och kommunalt lantmäteri utvecklas tillsammans, med fokus på:

- **gemensamma nationella kvalitetskrav** och tydliga arbetssätt,
- **gemensam digital infrastruktur** och standarder för data och ärenden,
- **förstärkt stöd och kompetensutveckling,**
- **riskbaserad tillsyn** och uppföljning med tydliga nyckeltal,
- tydliga regler för **oberoende och jäv**, lösta med process och system – inte genom fysisk separation.

Detta bedöms bättre uppfylla målen om enhetlighet och rättssäkerhet, samtidigt som man behåller den lokala samordningen som behövs för effektivt samhällsbyggande.

Avslutande ställningstagande

Karlskoga kommun **avstyrker** utredningens förslag som innebär statliggörande, begränsning av KLM:s uppdrag och krav på fysisk/organisatorisk separation. Karlskoga kommun **tillstyrker** ambitionen om högre kvalitet, likvärdighet och rättssäkerhet, men anser att detta bäst nås genom **samverkan, gemensamma standarder, digitalt stöd och stärkt tillsyn** – utan att bryta den lokala samhällsbyggnadsprocessen.

Anna-Carin Boman Magnusson

Förvaltningschef Samhälle och serviceförvaltningen

Nina Lübeck

Enhetschef lantmäteri

